

Oululaista

Näyttää siltä, että minun kerran vuodessa on laimattava runoa "Syysaamu kirpeä koittaa", mutta eihän se oikeastaan mikään ihme ole, niin ainoa Oulun tunnelmaa kun tämä runo huokuu!

Syyspäivän aurinko heittää viistot värkeät säteensä sisälle puiston puoleisista kookkista ikkunoista. Heiman arasteiden valaisevat pölvänsäteet pöykän pöydän vanhaa ja kulumutta "vihreää verkkaa" ikäänkuin anteeksi pyydetten sitä, että niiden on pakko paljastaa sen korkeus.

Huoneessa vallitsee juhlallinen hiljaisuus, jonka ääkiä rikkoo arkaaleva koputus. Kuluu tukkano ja pieni miehenätku astuu kynnyksensä yllä, mutta jää sitten siihen ikäänkuin pakotensa varmistukseksi. Peksu kapsahtaa peksua vasten, tukkano heilahtaa otsalle, sitten selkä suorenee ja pojanaskain katse kimmii kauimpana vihreän pöydän päässä istuvaan lehtorin, jonka hymy nopeasti vaihtuu viralliseen vihreän veran ilmeseen.

"Olen unessa useasti", paino sanalla unessa, aloittaa polka pelottomasti. "Talot matalat", paino jälleen sanalla matala... Aurinگون säteet uskevat vetäkkäisistä silmäin asianomaista lehtorin, joka tämän laiskanläksyn on määrännyt. Kolleegat etsivät kinnelkohtaa katseelleen. Joku kääntää selkensä muulle yleisölle ja vilkahtsee ulos ikkunasta, josta avautuu näkymä huurteeseen puustikkoon.

"Tytön sin sen kohtaan, siellä ja katseen sin isen."

Ikkunasta ulos katselevasta opettajasta tuntuu aivan siltä kuin runopöytä kääntäisi verkkaan ensimmäisen valkohattaran — kun pyhmyssädekehän — peittämää pronssista päätään, kun pojanääni vauhtia yhä kiihdyttään kertoo:

"Ja puiston puolen takaa

— miten lempeine silmineen! —

mua katsoo kaunis, valkaa

runoruhtinas, piispa Franzén."

Olsikohan mahdollista, että runoruhtinaalla olisi niin ylläluonnollisen hyvä kuulo, että hän näin kaukaa ja läpi suljetun ikkunanakin...

Mutta kun polka on päässyt säkeeseen "Ja ma unhotan läksyn.", vaikenee hän yhtäkkiä kuin muuri. Häneen kohdistuvat viisi, kuusi silmäparia eivät pysty näkemään syytä keskeytykseen. Mutta polka on äkkä muistanut milksi hän seilsoo tässä, pyhän opettajahuoneen kynnyksellä tavallimassa ulkoa Koskennientä. Pari päivää aikaisemmin oli hän matkalla "tunnilleen" läpi pienen puiston". Plaanvoja oli juuri saanut jääpeitteensä, ensimmäisen kunnollisen, ja tietysti sitä piti koittaa, kun polkaikin koettivat. Hei, yllä vain! Ensimmäinen kerta onnistui, toinen onnistui, mutta — hupsis, siellä oli peksujalka vyötäröitään myöten hiyessä vedessä ja kirkon kello oli kymmentä vaille yksi. Kouluum ei ollut ajattelemistakaan ja ennenkuin vaatteet oli vaihdettu ja märstä kengistä, jota jaksaksi piti heiman uusin edessä kuljuttakin, vesi kaadettu, oli lähes tuntikulunut. Viime tingassa hän kullankin tuli tunnilleen ja joului, rangaistukseksi myöhästymisestäään, heijtuokan teem lausumaan, mutta siitä ei tullut mitään.

"Noh", kuuluu lehtorin ääni lepyttelevänä. Polka saa muistinsa takaisin, mutta viimeisissä säkeissä on pessimistinen vivahdus: "Ah, enkö mä hautaan asti myös koululainen le?"

Kaikki hyvin, mutta yksi säkeistö puuttuu. Opettaja sysää hukan, ja niin sekin kajahtaa tunnelmaltaan ahtona: "Syysaamu kirpeä koittaa..."

Peksu kapsahtaa peksua vasten, polka on hävinnyt näyttämöltä, jota pölvänsäteet entistä iloisemmin valaisevat.

P a n u.